

Průvodce vnitřními pravidly ODLEHČOVACÍ SLUŽBA (OS)

1. Základní charakteristika odlehčovací služby

Odlehčovací služba je poskytována pracovníky poradenského střediska. Poradenské středisko je jedním ze zařízení Sociálních služeb města Havířova. **Posláním a hlavním cílem služby je poskytnutí odpočinku rodičům/pečujícím osobám od psychické a fyzické zátěže vyplývající z péče o dítě/mladého člověka se zdravotním postižením; vůči dítěti/mladému člověku rozvoj jeho kompetencí v oblasti rozhodování (s ohledem na věk a omezení zdravotního postižení); integrace do společnosti (kontakt s vrstevníky bez zdravotního postižení, usilování o rovný přístup k příležitostem).**

Formy a způsoby poskytování OS:

terénní	ambulantní
<ul style="list-style-type: none"> ➤ mimo středisko (doma, venku, v zařízeních) ➤ př. výlety (převážně v letních měsících)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ v prostorách Poradenského střediska „RaD“

individuální	skupinová
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pro 1 uživatele ➤ může být ambulantní nebo terénní	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pro 2 a více uživatelů ➤ může být ambulantní nebo terénní ➤ př. ambulantní skupinová v úterý a čtvrtek 14-17 hod. ➤ letní prázdniny – týdenní služba (7,30 – 16,00h)

Intenzita: je nastavena v Individuálním plánu po domluvě uživatele a pracovníka. Službu je možné čerpat celý týden, tj. pondělí – neděle (kromě svátků). Intenzita vychází z cíle a potřeb uživatele a možností poskytovatele.

Délka služby vychází z potřeby uživatele a personálních možností střediska. Bude-li služba poskytována po delší časový úsek, př. 10 hod., může být po domluvě zajištěna i více pracovníky.

Poskytování služby může být upraveno nařízenými nadřízených orgánů (např. vládní nařízení), které mají za cíl upravením služby chránit zdraví a bezpečnost všech účastníků služby.

Cílová skupina:

- rodiny pečující o děti/ mladé lidi se zdravotním postižením ve věku **od 1 roku do dosažení 40 let**
- rodiny s dítětem/ mladým člověkem se zdravotním postižením **mentálním, tělesným, kombinovaným a jiným (osoby s autismem)**
- rodiny z **Havířova a obcí s místní působností** (Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá, Těrlicko) a dále rodinám, k nimž je **dojezd veřejně dostupnou dopravou do 45 min.**

Kontakty na pracovníky Poradenského střediska:

- adresa: Poradenské středisko „RaD“, Atriová 5, Havířov – osobní setkání na základě předchozí domluvy
- tel. pevná linka - **596 828 720** a mobil **724 538 804** - ve všední dny pondělí-pátek od 7,30 – 16,00 hod);
  - **724 538 804** koordinátor - pondělí-neděle 7,00-19,00 h pro uživatele, kteří mají v tyto dny a čas smlouvanou službu;
  - **725 852 994** vedoucí - ve všední dny pondělí - pátek 7,30 – 16,00 h
- mail: odlehcovacisluzby-rorys@ssmh.cz (pro domluvu služby nejpozději den předem, nejlépe do 14 h.

U osobního kontaktu doporučujeme předem se telefonicky nebo e-mailem domluvit.

Zásady poskytování služby:

- respekt k právům a individuálním potřebám uživatelů
- respektování osobního prostoru
- podpora samostatnosti dítěte/mladého člověka
- citlivý, partnerský a odborný přístup
- otevřená spolupráce s rodinami
- dostupnost a bezpečnost střediska služby

Činnosti v rámci OS:

Obecné metody:

Jsou v souladu se zákonem o Sociálních službách č. 108/2006 Sb. a prováděcí vyhláškou č. 505/2006Sb.

- základní poradenství
- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- kontakt se společenským prostředím - udržení osobních a sociálních schopností a dovedností
- výchovné vzdělávací a aktivizační činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí

Konkrétní metody přímé práce:

- doprovody do škol, školských zařízení, do zařízení sociálních služeb, k lékaři, do zaměstnání, na zájmové a volnočasové aktivity, na úřady a jiné navazující sociální služby (doprovody tam a zpět)
- v rámci volnočasových aktivit návštěva kulturních zařízení (kina, divadla, výstavy apod.), restauračních zařízení – podpora při placení či komunikaci s obsluhou
- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu - podpora při oblékání a obouvání, orientace v okolí, podpora při stravování, asistence v rámci hygieny, podpora v samostatnosti při jízdě dopravními prostředky, rozvoj komunikace (náhradní formy komunikace: gesta, piktogramy aj.)
- skupinová ambulantní odlehčovací služba: výtvarné, rukodělné a relaxační aktivity

2. Ochrana práv uživatele

V případě porušení práv či jakékoli nespokojenosti se službou **je uživatel oprávněn podat připomínku/stížnost** na pracovníka či službu. Uživateli je k dispozici (v zádveři střediska) schránka pro stížnosti, připomínky a pochvaly, kde mohou v písemné podobě vyjádřit svou nespokojenost. Lze využít formulář „Stížnosti, připomínky a pochvaly“, který je zavěšen nad botníkem u hlavních dveří. Formulář slouží také k vyjádření spokojenosti, pochvaly či jiných sdělení ke službě. Stížnosti, připomínky a pochvaly vyřizuje nadřízený pracovník, podle právních norem. O jejich vyřízení je podávající ústně nebo písemně vyrozuměn.

Dary - pracovník není oprávněn vyžadovat ani přijímat po uživateli či blízké osobě věcné a finanční dary a protislužby. Přijímání darů je možné pouze se souhlasem zřizovatele a dle platných předpisů (směrnic).

3. Smlouva o poskytování odlehčovací služby:

Služba je poskytována na základě podepsané **písemné smlouvy**, které předchází podání **písemné žádosti o OS**. **Žádost lze podat nejdříve 1 měsíc před zahájením čerpání odlehčovací služby** (pro skupinovou prázdninovou službu výjimečně dříve, od března daného roku).

Je-li podaná žádost a aktuálně žadatel službu nevyžaduje, pak neprojeví-li o službu zájem po dobu **3 měsíců**, **je žádost o službu vyřazena z evidence**. Smlouva je uzavřena na dobu určitou (max. do konce kalendářního roku). Součástí smlouvy je Individuální plán, bez kterého nelze službu poskytovat.

4. Individuální plánování a INDIVIDUÁLNÍ PLÁN:

Individuální plánování probíhá vždy s uživatelem, formou otevřeného rozhovoru. Výsledkem je **INDIVIDUÁLNÍ PLÁN (IP)**. V souladu s IP je pak poskytována odlehčovací služba.

Osobní cíl formuluje uživatel sám, popř. ve spolupráci s koordinátorem, soc. pracovníkem nebo klíčovým pracovníkem. Uživatel může své cíle upravovat, měnit, veškeré změny jsou zaznamenávány – aktualizace IP.

Klíčový pracovník koordinuje individuálního plánování (návrh, změny, hodnocení). Uživatel má právo kdykoliv požádat o změnu klíčového pracovníka. K tomuto požadavku může dojít i ze strany klíčového pracovníka (oprávněné důvody). V případě dlouhodobé nepřítomnosti klíčového pracovníka dochází k jeho zastoupení jiným pracovníkem.

Hodnocení IP probíhá průběžně, konečné hodnocení proběhne nejpozději do 14 dnů od ukončení platnosti IP.

5. Spisová dokumentace uživatele

Uživatel má právo nahlížet do své spisové dokumentace. O nahlédnutí si uživatel ústně nebo písemně požádá a pak je náhled, výpis nebo fotokopie uživateli připraven ve lhůtě do 14 dnů po podání žádosti.

Bývalý uživatel může žádat nahlížení, výpis nebo fotokopii své archivované dokumentace, a to ve lhůtě max. do 1 roku od ukončení služby. Úkony s tímto spojené jsou v kompetenci vedoucí Poradenského střediska.

6. Povinnosti a pravidla poskytování služby

6.1 Oznámení o zrušení služby

Uživatel služby je povinen nejpozději 3 dny před plánovanou službou písemně, telefonicky, osobně oznámit její zrušení. V případě náhlé nemoci uživatele či nečekaných okolností je možné odhlášení později, min. však před odjezdem pracovníka do terénu na plánovanou OS. Stejná povinnost je i ze strany poskytovatele, zrušení/přesunutí lze z opodstatněných důvodů (nemoc pracovníka, školení pracovníka).

6.2 Domluva mimořádné odlehčovací služby – potřebuje-li uživatel mimořádnou OS, doporučuje se zažádat si o ni v dostatečném předstihu (je-li to možné, př. týden) a musí mít charakter mimořádných důvodů (akutní změna zdravotního stavu, náhlé události apod.). Služba je poskytována pouze po dobu trvání mimořádných okolností a je zajištěna dle personálních a provozních možností střediska.

6.3 Používání plošiny u vstupu Poradenského střediska

Za bezpečnost dítěte/mladého člověka při využívání plošiny zodpovídá osoba, které s plošinou aktuálně manipuluje, tzn. rodič dítěte, pracovník střediska, popř. jiná osoba doprovázející dítě/mladého člověka.

6.4 Kontrola poskytovaných služeb v terénu.

Nadřízený pracovník má právo, kdykoli provést kontrolu poskytovaných služeb v terénu. Po předchozí domluvě s rodiči/pečující osobou také v domácím prostředí uživatele služby. Je v zájmu uživatele tuto kontrolu umožnit.

6.5 Odlehčovací služba v období nemoci dítěte/mladého člověka -

Je-li uživatel nemocný, není služba poskytována; rodič/pečující osoba je povinna v takovémto případě službu odhlásit s ohledem na zajištění bezpečného pracovního prostředí (zdraví pracovníků, zdraví ostatních uživatelů, se kterými přichází pracovník do kontaktu). Nedošlo-li k odhlášení OS a projevuje-li dítě/mladý člověk jasné známky nemoci (úporný kašel, rýma, únava, teplota ...), je pracovník oprávněn navrhnout neposkytnutí služby (kontaktuje koordinátora/vedoucí a o návrhu jej informuje). O neposkytnutí OS rozhoduje koordinátor/vedoucí (následně je informován rodič).

6.6 Zajištění hygienických pomůcek

Potřebuje-li dítě/mladý člověk po dobu OS různé hygienické pomůcky (kapesníky, vlhčené ubrousky, plíny, dámské vložky), rodič/pečující osoba tyto pomůcky dítěti připraví a pracovníkovi oznámí, kde jsou umístěny (v batohu, kabelce ...) nebo mu pomůcky předá.

6.7 Nedoporučujeme, aby měli děti/mladí lidé u sebe:

hodnotné pomůcky, šperky, různou elektroniku apod., za ztrátu dané věci pracovníci Poradenského střediska nezodpovídají

6.8 Hlášení změn u dítěte/mladého člověka – dojde-li u dítěte ke změnám, které by mohly mít vliv na poskytování OS a plnění Individuálního plánu, jsou rodiče povinni tyto změny pracovníkům hlásit, př. dítě mělo špatnou noc, nespalo; u dívek oznámení o menstruaci, je-li potřeba asistence na toaletě apod.

6.9 Okolnosti narušení průběhu OS (spánek dítěte/mladého člověka) - usne-li v domácím prostředí v průběhu OS dítě/mladý člověk, mohou se rodič s pracovníkem domluvit na dřívějším ukončení OS (rozhodnutí o ukončení je v kompetenci rodiče/pečující osoby). Pracovník informuje o situaci koordinátora/vedoucího.

6.10 Pracovníci OS – pracovníci nemají k dispozici služební telefon a je možné je kontaktovat osobně v rámci služby nebo přes služební kontakty (koordinátor, vedoucí). Předávání soukromých tel. čísel a mailů, adres uživatelům není možné (ochrana soukromí).

6.11 Výše úhrady – je známa uživateli z evidenčního listu. Koordinátor propočte její výši z evidenčního listu poskytovatele a kontrolně zasílá uživatelům její výši mailem či sms.

6.12 Postup při neplacení úhrady za OS a ukončení služby

Neuhradí-li příjemce služby požadovanou částku, je vyzván k její úhradě (1. výzva; telefonická/e-mailem + termín úhrady). **Od zaslání výzvy do úhrady dlužné částky je služba pozastavena. Dlužnou částku je možné uhradit na účet nebo hotově.** V případě, že k úhradě nedojde, pak je příjemci předána písemná výzva (2. výzva) s tím, že došlo k porušení smluvních povinností a smlouva bude vypovězena a dlužná částka se vymáhá). Znovu si žádat o službu je možné po uplynutí lhůty 6 měsíců. Smlouva může být vypovězena také v případě, že v období 6 měsíců je služba 3x zaplacená po řádném termínu, zpravidla po prvních výzvách.

6.13 Dlouhodobé čerpání služby – u dlouhodobého poskytování služby (3 měsíce), lze opakovaně ze stejného důvodu čerpat službu nejdříve **po uplynutí 1 měsíce**. Potřebuje-li uživatel pro své dítě/svěřence, o které pečuje trvalou dlouhodobou opakovanou podporu, doporučuje se využití odpovídající služby (př. osobní asistence).

Nastanou-li u uživatele mimořádné okolnosti, může o službu žádat kdykoli bez ohledu na lhůtu.

6.14 Přerušování poskytování služby (maření nezbytné součinnosti, nevhodné chování)

Na základě smlouvy je uživatel povinen pro poskytnutí služby pracovníkem zajistit nezbytnou součinnost. Nebude-li tato podmínka splněna, má pracovník právo službu přerušit, při opakovaném porušení následně vypovědět smlouvu. Právo přerušit službu, popř. ji vypovědět má také v případě, že uživatel s pracovníkem jedná slovně či fyzicky nevhodným způsobem (hrubě, urážlivě či agresivně). Tyto situace jsou písemně zaznamenány a uloženy ve spise.

Aktualizace dne 1.3.2023 s platností ihned.